

Bruselj, 21. april 2026
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0228 (COD)

17102/1/25
REV 1 ADD 1

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207
PARLNAT

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pridelavi in trženju gozdnega reprodukcijskega materiala, spremembi uredb (EU) 2016/2031 in (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 1999/105/ES (uredba o gozdnem reprodukcijskem materialu)

- utemeljitev Sveta
- Svet sprejel 21. aprila 2026

I. UVOD

1. Komisija je 5. julija 2023 sprejela zakonodajni predlog o pridelavi in trženju gozdnega reprodukcijskega materiala v EU ter ga 6. julija 2023 predložila Svetu¹.
2. Predlog temelji na členu 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (redni zakonodajni postopek).
3. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 13. decembra 2023².
4. V Evropskem parlamentu je glavni odgovorni odbor za ta dosje Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja (AGRI), pridruženi odbor pa je Odbor za okolje, podnebje in varnost hrane (ENVI). Herbert Dorfmann (PPE, Italija) je bil ponovno imenovan za poročevalca. Evropski parlament je stališče v prvi obravnavi sprejel 24. aprila 2024.
5. Komisija je predlog in zadevno oceno učinka predstavila³ na neformalni videokonferenci članov in članic Delovne skupine za genske vire in inovacije v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina) 6. julija 2023, 25. julija 2023 pa na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo. Delovna skupina je predlog obravnavala še med španskim, belgijskim, madžarskim in poljskim predsedovanjem.
6. Odbor stalnih predstavnikov se je 13. junija 2025 dogovoril o mandatu predsedstva za začetek pogajanj z Evropskim parlamentom⁴.
7. Odbor AGRI Evropskega parlamenta je 1. septembra 2025 sklenil začeti medinstitucionalna pogajanja s Svetom na podlagi besedila, dogovorjenega na plenarnem zasedanju 24. aprila 2024. Odločitev je bila potrjena na septembrskem plenarnem zasedanju.

¹ 11503/23 + ADD 1.

² 5402/24.

³ 11694/23.

⁴ 9694/25 REV 1.

8. Na podlagi tega so bila z Evropskim parlamentom in Komisijo opravljena pogajanja, da bi dosegli hiter dogovor v drugi obravnavi.
9. Med septembrom in decembrom je bilo organiziranih 12 medinstitucionalnih tehničnih sestankov. Odbor stalnih predstavnikov je 14. novembra 2025 pripravil dialog⁵, ki je nato potekal 8. decembra 2025. Sozakonodajalca sta na tem dialogu dosegla splošni začasni dogovor, ki je bil nato konsolidiran v končno kompromisno besedilo.
10. Odbor stalnih predstavnikov je bil 10. decembra 2025 obveščen o izidu dialoga.
11. Odbor stalnih predstavnikov je 19. decembra 2025 analiziral končno kompromisno besedilo in potrdil, da se z njim strinja⁶.
12. Odbor AGRI Evropskega parlamenta je 24. februarja 2026 glasoval za dogovorjeno besedilo. Predsednica Odbora AGRI je 5. marca 2026 predsednici Odbora stalnih predstavnikov poslala pismo, v katerem je navedla, da bo, če bo Svet Evropskemu parlamentu po pregledu s strani pravnolingvistične službe poslal dogovorjeno stališče, na plenarnem zasedanju priporočila, naj Parlament v drugi obravnavi sprejme stališče Sveta brez sprememb⁷. Besedilo, priloženo pismu, ustreza besedilu, ki ga je Odbor stalnih predstavnikov podprl 19. decembra 2025.

⁵ 13836/25.

⁶ 17064/25.

⁷ 7031/26.

II. CILJ

13. Cilj predlagane uredbe o gozdnem reprodukcijskem materialu je nadomestiti Direktivo Sveta 1999/105/ES, in sicer s pojasnitvijo njenega področja uporabe in posodobitvijo njenih določb. Uredba ima več ključnih ciljev, med drugim zagotavljanje sledljivosti s pridobivanjem gozdnega reprodukcijskega materiala iz registriranih starševskih dreves (tj. izhodiščnega materiala) in potrjevanje gozdnega reprodukcijskega materiala za zagotovitev visoke kakovosti materiala. Njen namen je tudi zagotoviti enake konkurenčne pogoje za izvajalce dejavnosti, okrepiti inovacije in konkurenčnost v sektorju gozdnega reprodukcijskega materiala, hkrati pa obravnavati izzive, povezane s trajnostnostjo in podnebjem. Uredba se bo poleg tega prilagodila novemu znanstvenemu in tehničnemu razvoju, kot so biomolekularne tehnike in digitalizacija, ter podpirala ohranjanje in trajnostno rabo gozdnih genskih virov. Njen cilj je tudi izboljšati skladnost z veljavno zakonodajo o uradnem nadzoru in zdravju rastlin.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

14. Stališče Sveta v prvi obravnavi vsebuje naslednje glavne elemente, o katerih sta sozakonodajalca dosegla dogovor:
15. Nova uredba vzpostavlja prilagojen in učinkovit **nadzorni sistem za gozdni reprodukcijski material**, ki je izključen iz področja uporabe Uredbe o uradnem nadzoru (2017/625), vendar ohranja sklicevanja na nekatere člene iz navedene uredbe (2017/625). Države članice bodo morale za izvajanje tega nadzora imenovati pristojne organe z ustreznimi viri in pooblastili, vključno z dostopom do prostorov izvajalca dejavnosti in zadevne dokumentacije.
16. Za dopolnitev tega sistema bodo nekatere določbe iz Uredbe 2017/625 prilagojene in vključene v uredbo o gozdnem reprodukcijskem materialu. Te določbe bodo zajemale področja, kot so pisne evidence o nadzoru, uradno potrjevanje, nadzor Komisije v državah članicah, kazni in preglednost nadzora.
17. Splošni cilj tega nadzornega sistema je zagotoviti dosleden in zanesljiv nadzor, ki ga izvajajo pristojni organi, hkrati pa čim bolj zmanjšati upravno in finančno breme v državah članicah.

18. Sozakonodajalca sta se dogovorila, da bodo **nacionalni načrti izrednih ukrepov** ostali prostovoljni, zasnovani pa bodo na podlagi poenostavljenih zahtev. To bo zmanjšalo upravno breme, hkrati pa državam članicam omogočilo, da se ustrezno pripravijo in okrepijo zmogljivosti. Na zahtevo Parlamenta je bil razširjen seznam elementov, ki se *lahko* vključijo v te načrte, Komisija pa je bila na podlagi člena 9(5) pooblaščen, da določi elemente, s katerimi se bo podprla vzpostavitev in izvajanje teh načrtov.
19. Kar zadeva **odobritev izhodiščnega materiala, dogovor ohranja obstoječa načela odobritve „izhodiščnega materiala“ in potrjevanja pridobljenega** gozdnega reprodukcijskega materiala. Na podlagi novih določb bodo morale države članice v svoje nacionalne registre vključiti odobreni izhodiščni material z ustreznim seznamom sledljivosti za celotno EU. Države članice lahko izvajalce poslovnih dejavnosti pooblastijo, da pod uradnim nadzorom odobrijo izhodiščni material za namene ohranjanja, pri čemer ohranijo končno pristojnost odločanja o njegovi vključitvi v nacionalne registre.
20. Za nadaljnjo krepitev kakovosti gozdnega reprodukcijskega materiala v Uniji je bil razširjen **seznam drevesnih vrst**, ki jih zajema uredba. Države članice bodo ohranile prožnost pri uporabi strožjih ali manj strogih ukrepov za drevesne vrste, ki niso vključene v Prilogo I, kar bo omogočilo upoštevanje nacionalnih razmer na področju gozdarstva.
21. V zvezi z **zahtevami glede trženja, kar zadeva za kakovost škodljive organizme**, končni dogovor vključuje določbo, ki jo je zahteval Parlament. Nadzor bo temeljil na tveganju, pregled pa bo omejen na preverjanje odsotnosti simptomov, kar zmanjšuje upravno breme. To je podprto z novo opredelitvijo „za kakovost škodljivih organizmov“ v uredbi.
22. Datum **začetka uporabe** uredbe je bil odložen s treh na pet let po začetku njene veljavnosti, da se zagotovi čas za potrebno prilagoditev več kot 25 let uveljavljene nacionalne prakse in za implementacijo novega nadzornega sistema.

23. Za **uvoz gozdnega reprodukcijskega materiala iz tretjih držav** sodelovanje v shemi OECD za gozdno seme in rastline ni več obvezno, vendar lahko Komisija to upošteva pri oceni, ali ta gozdni reprodukcijski material izpolnjuje zahteve, enakovredne tistim, ki se uporabljajo v Uniji. Z odstopanjem lahko Komisija na zahtevo države članice začasno dovoli uvoz gozdnega reprodukcijskega materiala iz tretje države, ki ne izpolnjuje navedenih zahtev, kadar v eni ali več državah članicah zaradi izjemnih dogodkov obstaja dokazljivo pomanjkanje vrst, ki ga druge države članice ali tretje države, za katere je bila enakovrednost ugotovljena, ne morejo odpraviti.

IV. SKLEP

24. Stališče Sveta podpira namen predloga Komisije in v celoti odraža kompromis, dosežen v okviru pogajanj med Svetom in Evropskim parlamentom ob podpori Komisije.
25. Svet zato meni, da njegovo stališče v prvi obravnavi uravnoteženo predstavlja izid pogajanj in da bo uredba, ko bo sprejeta, prispevala h krepitvi trajnosti in odpornosti evropskih gozdov, in sicer z izboljšanjem kakovosti in razpoložljivosti gozdnega reprodukcijskega materiala ter podpiranjem inovacij in odpornosti proti podnebnim spremembam. Podpirala bo tudi konkurenčnost evropskega gozdarskega sektorja.